

Jaarverslag 2023

Commissie van Toezicht

Detentiecentrum Rotterdam



Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
2.	Inrichting	4
3.	De Commissie van Toezicht	5
	Samenstelling	5
	Deskundigheidsbevordering	5
4.	Cijfers over 2023	6
	Aantal beklagzittingen.....	6
	Bezetting.....	6
	Ingeslotenen Commissie / Gedetineerden commissie	6
	Overzicht ingediende klachten	6
	Overzicht soorten ingediende grieven en klachten per onderwerp.....	7
5.	Toezichthoudende taak.....	8
	Overlegstructuur.....	8
	Portefeuilles.....	9
6.	De adviestaak	11
7.	De bemiddelingstaak.....	13
	Klachtenroute	13
	Nieuwe werkwijze.....	13
8.	De rechtsprekende taak	14
9.	Overige vermeldenswaardige gebeurtenissen	15
10	Algemene conclusies	16
	Bijlagen	17
	Managementoverzicht DCR – Vreemdelingenbewaring 2023	17
	Managementoverzicht DCR – Vreemdelingenbewaring 2022	18
	Managementoverzicht DCR – HvB 2023	19
	Managementoverzicht DCR – HvB 2022	20
	Managementoverzicht DC Rotterdam, locatie Zeist (arr.) 2023	21

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van de Commissie van Toezicht van het Detentiecentrum Rotterdam (hierna: DCR).

Het jaarverslag geeft een impressie van de waarnemingen die de leden van de Commissie van Toezicht van DCR (hierna: de Commissie) hebben gedaan tijdens hun werkzaamheden. Ook zijn de belangrijkste bespreekpunten uit de maandelijkse vergaderingen van de Commissie met de directie opgenomen in dit verslag.

Daarnaast vindt u in dit verslag cijfers over omvang en aard van de ingediende klachten.

De Commissie, september 2024

2. Inrichting

In het DCR verblijven zowel vreemdelingen die op bestuursrechtelijke grond in bewaring zijn geplaatst in afwachting van uitzetting naar het land van herkomst, als personen die op strafrechtelijke grond verblijven in een Huis van Bewaring (hierna: HvB) in afwachting van de uitspraak in hun strafzaak. Dit betekent dat de Commissie rekening moet houden met de verschillen in rechten en plichten voor de ingeslotenen en directie, en daardoor ook met verschil in beleid en wetgeving dat op de verschillende groepen ingeslotenen van toepassing is.

Begin 2023 waren er zeven afdelingen beschikbaar voor vreemdelingenbewaring en drie afdelingen beschikbaar voor het HvB. In de loop van 2023 is het aantal afdelingen HvB teruggebracht tot twee. Er zijn nu acht afdelingen beschikbaar voor vreemdelingenbewaring:

- een extra zorg-afdeling (hierna: EZA),
- twee inkomstenafdelingen,
- twee beheersafdelingen,
- een afdeling met isoleer- dan wel observatiecellen.

Daarnaast vielen van 1 januari 2023 tot 3 april 2023 tevens de in het Detentiecentrum Zeist (DC Zeist) verblijvende vreemdelingen onder de directie van DCR. Daarmee was de Commissie eveneens bevoegd toezicht te leveren en kennis te nemen van de in die periode binnengekomen klachten. Per 3 april 2023 heeft de Commissie van Toezicht van het Justitieel Centrum Zeist deze taken overgenomen.

In de uitvoering was voor alle personen die in het DCR en DC Zeist in 2023 geplaatst waren de Penitentiaire beginselenwet (hierna: Pbw) van toepassing.

3. De Commissie van Toezicht

Samenstelling

In 2023 heeft de voorzitter, dhr. Admiraal, zijn functie als voorzitter neergelegd en zijn lidmaatschap op 1 juni 2023 als lid beëindigd. Dhr. P. Hesseling heeft vanaf 15 mei 2023 het voorzitterschap op zich genomen. Per 1 maart 2023 heeft mw. Hagendoorn-ter Berg haar functie als vaste ambtelijk secretaris neergelegd. Mw. P. van den Berg heeft deze taak overgenomen. Voorts is mw. Lösing als nieuw lid toetreden tot de Commissie.

De Commissie kende op 31 december 2023 de volgende samenstelling:

Naam lid	Lid sinds
Dhr. P. Hesseling, voorzitter	16 oktober 2018
Dhr. P.J.M. Winkelman, vicevoorzitter	1 november 2022
Mw. B.A.M. Ernst	1 juli 2010
Mw. L.M. Blaak	1 september 2010
Dhr. mr. L.J.E.M. Voncken	1 september 2010
Dhr. drs. B. Klinkenberg	1 november 2015
Mw. mr. S.S. Dwarka, beklagvoorzitter	1 november 2018
Mw. H. Bay MSc	1 mei 2021
Dhr. mr. J.J. Klomp, beklagvoorzitter	1 mei 2021
Mw. D. Gidaly	1 juni 2021
Mw. mr. S.A. Spiering, beklagvoorzitter	1 juni 2021
Mw. drs. M.E. Westerweel	1 augustus 2022
Dhr. drs. M.P. Frankenhuys	1 augustus 2022
Mw. N. Veeren	1 september 2022
Mw. mr. D.S. Lösing, beklagvoorzitter	1 oktober 2023

Deskundigheidsbevordering

In 2023 heeft de voorzitter van de Commissie drie werkbezoeken gebracht aan andere inrichtingen, te weten in april aan de P.I. Leeuwarden, in september aan de P.I. Almelo en in december aan de J.C. Zaanstad. Er zijn door de leden geen cursussen gevolgd. Een aantal leden heeft de jaarlijkse landelijke themadag voor Commissies van Toezicht bezocht, alsmede het congres RSJ 70 jaar – toen, nu & straks, bijgewoond.

4. Cijfers over 2023

Aantal beklagzittingen

In 2023 hebben er 42 beklagzittingen plaatsgevonden. Oorspronkelijk stonden er 43 zittingen gepland, maar 1 zitting is komen te vervallen. De zittingen vonden voor alle partijen fysiek in de inrichting plaats.

Bezetting

Op 1 juli 2023 betrof het aantal bezette detentieplaatsen in DCR 471 op een formele capaciteit van 544 detentieplaatsen.

2023	Formele capaciteit	Plaats bezet
HvB man	120	119
Vreemdelingenbewaring man	408	337
Grenslogies man	16	15
Totaal	544	471

Ingeslotenen Commissie / Gedetineerden commissie

In 2023 vond in principe op elke laatste donderdag van de maand het Inco / Gedeco-overleg plaats. Hier was niet structureel een commissielid bij aanwezig.

Overzicht ingediende klachten

Een gespecificeerd overzicht van het aantal ingediende grieven en klachten in 2023 en de afhandeling hiervan (van vreemdelingen, HvB, DC Zeist), is achter in dit jaarverslag als bijlage opgenomen. Een vergelijkbaar overzicht van 2022 is tevens als bijlage opgenomen. Op de volgende pagina is een overzicht opgenomen van de soorten ingediende grieven en klachten per onderwerp.

Overzicht soorten ingediende grieven en klachten per onderwerp

Soort klachten	HvB		VB		Zeist
	2023	2022	2023	2022	2023
Activiteiten (arbeid)	20	20	1	1	
Activiteiten (diversen)	17	46	55*	17	
Activiteiten (luchten)	34	35	20*	2	1
Activiteiten (sport)		6	5		
Bejegening	13	18	15	19	
Compensatie	12	7		1	
Contact buitenwereld (bellen)	8	8	4	4	1
Contact buitenwereld (bezoek)	47	39	10	3	2
Contact buitenwereld (post)	2	1	5	2	2
Controle	12	20	7	13	
Dagprogramma, beveiliging en toezicht op maat	9	3			
Dienst Terugkeer en Vertrek				1	
Disciplinaire straf	77	96	72*	18	3
Eisen verblijfsruimte	3	3	2	1	1
Geweld	1	1	4	4	
Informatie/Procedure	64	128	83	48	3
Nog onbekend**		4	10	8	
Ordemaatregel	10	20	55*	21	
Persoonlijke voorwerpen	53	65	39*	13	5
Regime	11	7	42*	4	4
Rekening-courant/zak- en kleedgeld	18	26	5	4	
Rogatoir verzoek	1		6	1	
Selectie/overplaatsing (extern)	3	14			
Selectie/overplaatsing (intern)	4	9	28*	10	
Verlaten inrichting	1		1		
Verzorging (diversen)	16	22	15	8	1
Verzorging (godsdienst, levensovertuiging)	4	6			
Verzorging (medisch)	20	25	35	14	1
Verzorging (persoonlijke)	16	27	12	5	
Totaal	476	656	531	222	24

*Significante toename van het aantal klachten in 2023.

**Zaken waarvan het onderwerp (nog niet bekend is, omdat deze klacht is ingediend in een vreemde taal of omdat de klacht onvoldoende duidelijk is.

5. Toezichthoudende taak

De toezichthoudende taak wordt in eerste instantie vormgegeven via het maandcommissariaat. Het gaat daarbij om toezicht op de materiële en sociale omstandigheden van de ingeslotenen. Ook het monitoren van het welbevinden van het personeel is een aspect van deze taak, omdat dit direct van invloed is op de taakuitoefening van medewerkers.

De maandcommissarissen en het secretariaat worden door de directie wekelijks op de hoogte gebracht van ingeslotenen die op grond van een beschikking in een straf- of afzonderingscel zijn geplaatst. Bezoek aan de OBS (Observatie, Behandeling en Straf) afdeling behoort tot de vaste routine van de maandcommissaris.

De maandcommissarissen maken een verslag van hun bevindingen en sturen deze per mail aan het secretariaat van de Commissie. De verslagen worden aan de vergaderstukken van de Commissie toegevoegd. Deze worden aan alle leden van de Commissie en aan de directie verzonden. Maandelijks worden de verslagen van de weekcommissarissen en de uitspraken op de klachten van de beklagcommissie tijdens de vergadering besproken.

Daarnaast komt de toezichthoudende taak aan bod tijdens de maandelijkse vergadering van de Commissie. Naast toezicht op de materiële en sociale omstandigheden wil de Commissie ook een vinger aan de pols houden bij de voor de taken van de Commissie relevante bedrijfsvoering, onder meer door inzage in het jaarplan, het jaarverslag en dergelijke documenten.

Via de beklagzittingen is er toezicht op de uitvoering van de Pbw en de huisregels.

Overlegstructuur

De Commissie vergadert doorgaans elke derde dinsdag van de maand. De directie is bij ieder overleg vertegenwoordigd. Elke vergadering wordt deels zonder en deels met een vertegenwoordiging van de directie gehouden. In deze overlegvorm worden zowel door de Commissie als door de directie gespreksonderwerpen ingebracht.

Op verzoek van de Commissie levert de directie periodiek cijfers aan uit de interne rapportage van DCR (viermaandsrapportage) en geeft daarbij zo nodig een toelichting. Het gaat hierbij o.a. om de volgende onderwerpen:

1. geweldsincidenten onderling;
2. ordemaatregelen;
3. plaatsing in afzondering;
4. disciplinaire straffen;
5. afzonderingen in Bijzondere Voorzieningen;
6. verwijtbare mislukte uitzettingen;
7. geweldsincidenten tegen personeel; - integriteit personeel; - brandincidenten.

Daarnaast deelt de Commissie elk kwartaal de cijfers over de ingekomen en afgedane grieven en klachten met de directie en ook deze cijfers worden tijdens de vergadering besproken.

Een aantal keren per jaar worden sprekers uitgenodigd die werkzaam zijn binnen DCR om zo een toelichting te geven op hun werkzaamheden en ervaringen binnen het detentiecentrum.

In 2023 zijn tijdens de vergadering de volgende presentaties gehouden:

- juli 2023: presentatie over BHV en veiligheid binnen de inrichting.
- november 2023: presentatie toekomstplannen DCR (DCR 2.0).
- december 2023: presentatie afdeling Receptie Ingeslotenen zaken.

Elke kwartaal vindt er een beklagvoorzittersoverleg plaats.

Portefeuilles

In 2023 heeft de Commissie, in het kader van haar toezichhoudende taak, nader de portefeuilles vastgesteld, deze afgestemd met de portefeuilles van de directie en de portefeuilles verdeeld onder de leden.

De volgende portefeuilles zijn bepaald:

1. Vestigingsdirectie
 - 1.1. Jaarverslag
 - 1.2. Communicatie met directie, inclusief indien van toepassing geven van advies en inlichtingen
 - 1.3. Bejegening/ gedragscode personeel
 - 1.4. Verwerken en op juiste plek neerleggen van signalen afkomstig van maandcommissarissen
2. Medisch, inclusief contact voor geestelijke verzorging
 - 2.1. Medische zorg
 - 2.2. EZA/ psychologen/ geestelijke verzorging
 - 2.3. Geestelijk welzijn in brede zin
3. Veiligheid
4. Ingeslotenen Zaken
 - 4.1. Communicatie en informatie aan ingeslotenen
 - 4.2. Sport
 - 4.3. Vrijhedencommissie
 - 4.4. Bibliotheek
 - 4.5. Casemanagers
 - 4.6. Bevolkingsadministratie

4.7. Arbeid

4.8. Dagprogramma

5. Leefafdelingen

5.1. Gedetineerde commissie

5.2. Makki (het systeem waarin het dagprogramma en de postenbezetting bindend zijn vastgelegd)

5.3. Winkel

6. Beklagcommissie

6.1. Beklagprocedure

6.2. Communicatie met Commissie over kaders

In 2023 is de aandacht vanuit de portefeuilles voornamelijk gericht geweest op de medische dienst, de uitval van onderdelen van het dagprogramma en arbeid, en de communicatie aan gedetineerden en ingeslotenen.

6. De adviestaak

In het verslagjaar 2023 zijn onder meer de volgende onderwerpen aan de orde gekomen waarover de Commissie de directie heeft bevraagd en geadviseerd:

6.1. Begin 2023 was de hoogte van de winkelprijzen een punt van aandacht. De Commissie heeft hierover een mail verzonden aan het Hoofdkantoor van DJI. Gebleken is dat de winkelprijzen in de inrichting gemiddeld met 12% waren gestegen, terwijl het loon van de gedetineerden slechts met 5% was gestegen. Ook buiten de inrichtingen bleek echter dat er sprake was van een fikse stijging van boodschappen. Dit viel buiten de invloedssfeer van de directie.

6.2. In 2023 is er in toenemende mate aandacht geweest voor de Medische Dienst, onder andere wegens een verminderde samenwerking door de Medische Dienst met de leden van de Commissie en zorgen bij de Commissie over het handelen van de Medische Dienst. Deze zorgen zijn in 2023 op meerdere momenten gedeeld met de directie van het DCR. In januari, juni, september en december 2023 heeft de Medische Dienst gerapporteerd over de behandeling van de medische klachten en heeft het waarnemend plaatsvervangend Hoofd Zorg tijdens de vergaderingen tekst en uitleg gegeven.

Tijdens de vergaderingen van april en mei 2023 heeft de directie gemeld dat er sprake was van substantiële problemen bij de medische dienst. Door de directie zijn maatregelen genomen om de afhandeling van medische klachten weer op orde te brengen en de problemen in kaart te brengen.

In de vergadering van december 2023 is, mede naar aanleiding van de door de directie geïnitieerde Quickscan, besloten het toezicht op de Medische Dienst te intensiveren en dit punt maandelijks te bespreken tijdens de vergaderingen. Uiteindelijk is in januari 2024 ook besloten om een melding aan de IGJ te doen, dit in navolging op de melding die de directie zelf al had gedaan, over de kwaliteit van de zorg die geboden wordt aan ingeslotenen binnen het DCR.

6.3. De Commissie ontvangt gedurende geruime tijd en met enige regelmaat klachten over uitval van het dagprogramma. Maandelijks wordt dit besproken tijdens de vergaderingen. Dit is te wijten aan verschillende oorzaken, zoals personeelstekort en een hoog ziekteverzuim, maar bijv. in juli is er een groepsopstand geweest waarbij eveneens is besloten om in het kader van de orde, rust en veiligheid in de inrichting het dagprogramma half-half te draaien.

Hoewel de directie zich inzet om nieuw personeel te verkrijgen, betekent de hoge aanwas van nieuw personeel ook dat zij met regelmaat afwezig zijn in het kader van hun opleiding en in het begin onder begeleiding van een ervaren personeelslid werkzaam zijn. Ook hierdoor kan de veiligheid niet gegarandeerd worden en vallen activiteiten uit. Op 19 januari 2023 is hierover een brief gestuurd aan de directie met het verzoek de Commissie te informeren over uitval van het dagprogramma. Tijdens de vergaderingen is bij herhaling verzocht om maandelijks een overzicht van deze uitval te ontvangen, hetgeen in 2023 eenmaal is gebeurd. In 2024 blijft dit een punt van aandacht.

6.4. Besloten is om op de (leef)afdelingen aan het personeel uitleg te geven over de taken van de Commissie nu er zoveel nieuw personeel wordt aangenomen. Hiertoe

zullen leden van de Commissie aanwezig zijn bij teamvergaderingen van de afdelingen om deze uitleg te geven. Tevens heeft de voorzitter bij een bijeenkomst voor nieuw personeel tekst en uitleg over de Commissie gegeven.

- 6.5. Ook in 2023 was er vanuit de Commissie controle op de beschikkingen van ordemaatregelen of disciplinaire straffen met betrekking tot het horen van de directeur, de tijdige uitreiking van beschikkingen en de oplegging van disciplinaire straffen en ordemaatregelen door het hoofd veiligheid. Ten aanzien van dit laatste punt had de beklagcommissie reeds uitspraak gedaan in een uitspraak, maar in de uitspraak op het ingediende beroep heeft de beroepscommissie van de RSJ niet hierover geoordeeld. Het beroepschrift op een daaropvolgende vergelijkbare uitspraak was niet tijdig ingediend. In december 2023 is opnieuw een dergelijke zaak op zitting gepland, maar de uitspraak hierop is eerst in 2024 gedaan.

De Commissie blijft op de voorgaande punten de aandacht vestigen.

7. De bemiddelingstaak

Klachtenroute

Ieder maandcommissariaat (met telkens een duur van twee weken) bezoeken twee commissieleden DCR en een commissielid bezoekt de dependance Detentiecentrum Zeist (tot 3 april 2023 toen de dependance Zeist een onafhankelijke inrichting werd). Zij inventariseren de binnengekomen klachten en sprekersbriefjes, en treden daarover in contact met de gedetineerden en ingeslotenen. Waar nodig worden daarbij toezichthouders, mentoren of afdelingshoofden geraadpleegd.

Daar waar er ruimte lijkt te zijn voor bemiddeling is er door de directie van DCR de mogelijkheid geschapen om klachten ter bemiddeling voor te leggen bij een afdelingshoofd, een lid van de directie of de juridisch medewerker. Het betreft dan de simpelere klachten waarvoor waar mogelijk en redelijk door DCR in een tegemoetkoming of een andere oplossing kan worden voorzien.

Te denken valt dan aan bijvoorbeeld een extra luchtmoment, een extra bezoekmoment of vergoeding van kapotte of vermiste kleding. Het betreft doorgaans zaken waarvan het ontstane ongemak terug te voeren is naar het handelen van of het nalaten van handelen door directie of personeel en waarvan een ingeslotene buiten zijn schuld om ongemak heeft ervaren en dit dus terug te voeren is naar de verantwoordelijkheid van DCR.

Indien bemiddeling niet tot een oplossing leidt, wordt de formele klachtenroute hervat.

De maandcommissaris maakt een verslag van de bemiddeling van de klacht en stuurt deze naar het secretariaat van de Commissie voor beoordeling. Indien de bemiddeling niet slaagt wordt een reactie van de directie gevraagd waarna de klacht vervolgens op zitting wordt behandeld, dan wel wordt de klacht zonder zitting afgedaan indien daar aanleiding toe bestaat.

Nieuwe werkwijze

Waar voorheen de maandcommissaris zelf de nieuwe klachten uit het postvak van de Commissie haalde en deze klachten bemiddelde, is met ingang van 1 december 2023 een nieuwe werkwijze van kracht. Elke dag worden de nieuw ontvangen klachten door het secretariaat (BMO) van DCR verzonden aan het secretariaat van de Commissie. Vanwege de mogelijke niet-ontvankelijkheid van de klacht wordt de rode envelop voorzien van een dagstempel. De klachten worden door het secretariaat vervolgens eerst ingeschreven in Klaver en vervolgens doorgestuurd aan de maandcommissaris om de daaropvolgende week te bemiddelen. De maandcommissarissen bespreken de klachten met de betreffende ingeslotenen/gedetineerden.

8. De rechtsprekende taak

Elke beklagvoorzitter zit gemiddeld eens per maand een beklagzitting voor. Deze zittingen zijn meervoudig en de beklagvoorzitter wordt bijgestaan door twee roulerende leden van de Commissie en ondersteund door de secretaris. De beklagzittingen vinden meestal plaats op donderdagochtend. Ter zitting kunnen klager en directie hun standpunten toelichten. Voor zover mogelijk wordt in de behandelde klachten ter zitting mondeling uitspraak gedaan. De klager weet dan direct wat het oordeel van de beklagcommissie is. Hierdoor is het aantal bij de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming ingediende beroepszaken, relatief laag. Klachten die op voorhand kennelijk niet-ontvankelijk, kennelijk ongegrond, dan wel kennelijk gegrond zijn, worden door de alleensprekende beklagvoorzitter schriftelijk afgedaan. De Commissie is zich bewust van een achterstand in de afhandeling van klachten die kennelijk ongegrond of kennelijk niet-ontvankelijk zijn, en streeft ernaar om deze achterstand in 2024 definitief weg te werken. Klachten bestemd voor een andere instantie worden doorgezonden.

Indien een gedetineerde is overgeplaatst naar een andere inrichting wordt de Commissie van Toezicht van de desbetreffende inrichting gevraagd klager rogatoir te horen. Klachten van gedetineerden en ingeslotenen die na opheffing van de detentie geen vaste woon- of verblijfplaats in Nederland hebben en niet worden bijgestaan door een rechtsbijstandverlener worden als ingetrokken beschouwd. Mocht klager, binnen een redelijke termijn na einde van zijn detentie, contact opnemen met het secretariaat over de stand van zaken met betrekking tot zijn klacht(en), dan wordt de klacht heropend.

Gedetineerden die wel een vaste woon- of verblijfplaats in Nederland hebben wordt gevraagd of zij hun klacht(en) willen handhaven. Indien hierop geen reactie komt of als klager aangeeft de klacht(en) niet te willen handhaven, dan worden deze ook als ingetrokken beschouwd. Indien klager de klacht(en) wel wil handhaven dan worden deze op zitting gepland, dan wel wordt, indien hier aanleiding toe bestaat, zonder nadere zitting uitspraak gedaan.

Ook in dit verslagjaar is het regelmatig voorgekomen dat verweer pas erg kort voor een beklagzitting is toegezonden aan de beklagcommissie. Hierdoor hebben ingeslotene en beklagcommissie zich met enige regelmaat niet goed kunnen voorbereiden op een zitting. Dit blijft een punt van aandacht tijdens de maandelijkse vergaderingen met de directie.

9. Overige vermeldenswaardige gebeurtenissen

- 9.1 De Commissie heeft het bemiddelingsformulier zoals dit gebruikt wordt door de maandcommissarissen tijdens de bemiddeling, aangepast.
- 9.2 Met het vertrek van de juridisch medewerkster van DCR begin 2023 heeft de directie van DCR ervoor gekozen om een afdeling Juridische Zaken op te zetten, bestaande uit twee juridisch medewerkers en administratieve ondersteuning. De samenwerking met deze afdeling wordt door de Commissie als erg goed ervaren. Zowel vanuit het secretariaat als vanuit de nieuwe juridische afdeling is extra aandacht voor het tijdig aanleveren van de verweerschriften. De bestaande achterstand was eind 2023 grotendeels ingelopen, ook ten aanzien van verweerschriften voor gedetineerden die inmiddels waren overgeplaatst naar een andere inrichting.
- 9.3 Op 2 november 2023 stond er een RSJ-congres gepland met de titel “70 jaar RSJ, toen, nu & straks”. Een aantal leden heeft deelgenomen aan dit congres.
- 9.4 Op 13 november 2023 stond de jaarlijkse themadag van de Commissies van Toezicht op het programma met als thema “Herkennen van grensoverschrijdend gedrag”. Een aantal leden van de Commissie was hierbij aanwezig. In de vergaderingen van november en december 2023 heeft de commissie gesproken over het plan voor een aandachtsfunctionaris grensoverschrijdend gedrag. De Commissie erkent dat grensoverschrijdend gedrag een probleem is en hier is vanuit de Commissie ook aandacht voor. Vooral nog ziet de Commissie de aandachtsfunctionaris echter niet als een functie binnen de Commissie, maar ligt de verantwoordelijkheid hiervoor bij de directeur.
- 9.5 In reactie op het verzoek van de Kerngroep Commissies van Toezicht waarin gevraagd is of er bij de verschillende Commissies van Toezicht signalen zijn van personeelstekorten / overbelasting van personeel en de daarmee gepaarde aanpassingen van dagprogramma's en een eventuele toename van klachten, heeft de Commissie aangegeven dat in de Coronaperiode DCR regelmatig met uitval van personeel en aanpassingen van het dagprogramma kampte en dat ook nadat de Coronamaatregelen zijn opgeheven aanpassingen van het dagprogramma nog veelvuldig voor kwamen. In contacten met de directie van DCR is aangegeven dat dit voornamelijk komt vanwege personeelstekorten en ziekte, maar ook vanwege de complexe doelgroep binnen de vreemdelingenbewaring en de toename van deze groep ingeslotenen binnen DCR in 2023.
- 9.6 Op 21 november 2023 heeft de vestigingsdirecteur van DCR het plan “DCR 2.0” gepresenteerd aan de Commissie. Geconstateerd is dat de huidige populatie vreemdelingen niet vergelijkbaar is met de populatie vreemdelingen van enkele jaren geleden, nog afgezien van de toename van de populatie (400 vreemdelingen nu ten opzichte van 130 vreemdelingen enkele jaren geleden). Dit betekent dat processen en procedures aangepast moeten worden.
- 9.7 Op 7 december 2023 zijn de resultaten van de audit (Quickscan) bij de medische dienst bekend gemaakt en gedeeld met de Commissie.

10 Algemene conclusies

Uit het overzicht ingediende grieven en klachten per onderwerp in hoofdstuk 4 blijkt een significante toename van klachten en grieven met betrekking tot de activiteiten diversen (dit betreft veelal recreatie) en luchten binnen de vreemdelingenbewaring. Ook wordt bij de vreemdelingen een significante toename gezien van het aantal klachten ten aanzien van opgelegde disciplinaire straffen en ordemaatregelen, maar ook meer klachten over het vermissen van persoonlijke voorwerpen, interne overplaatsingen (naar de beheersafdelingen) en over het regime (hetgeen ziet op het regime dat gehanteerd wordt op voornoemde beheersafdelingen). Dit ondersteunt de constatering van de vestigingsdirecteur dat de huidige populatie binnen de vreemdelingenbewaring niet vergelijkbaar is met de populatie enkele jaren geleden, zoals opgenomen in “DCR 2.0 “.

Zoals ook reeds onder hoofdstuk ‘6. De adviestaak’ is aangegeven, heeft de Commissie in 2023 aandacht gevraagd voor de volgende punten:

- De gestegen winkelprijzen. Dit valt echter buiten de invloedssfeer van de directeur. Gedurende 2023 is het aantal klachten hierover dan ook verminderd.
- In 2023 is er in toenemende mate aandacht geweest voor de Medische Dienst, onder andere wegens een verminderde samenwerking door de Medische Dienst met de leden van de Commissie en zorgen bij de Commissie over het handelen van de Medische Dienst. Deze zorgen zijn in 2023 op meerdere momenten gedeeld met de directie van DCR.
- De voortdurende uitval van het dagprogramma. Dit blijft een punt van aandacht en zorg.
- De controle op de beschikkingen van ordemaatregelen of disciplinaire straffen met betrekking tot het horen van de directeur, de tijdige uitreiking van beschikkingen en de oplegging van disciplinaire straffen en ordemaatregelen door het hoofd veiligheid.

Eind 2023 is gestart met een nieuwe werkwijze ten aanzien van de bemiddelingen. Dit zal in 2024 geëvalueerd worden.

Bijlagen

Managementoverzicht DCR – Vreemdelingenbewaring 2023

	Begin voorraad	Totaal instroom	Instream klacht	Instream grief	Grief naar klacht	Totaal uitstroom	Uitstroom klacht	Uitstroom grief	Doorlooptijd	Gegrond	Ongegrond	Deels gegrond	Overgedragen	Niet-ontvankelijk	Ingetrokken	010n1g1e0t3r0o3k1k1e0n20n3a3	Ingetrokken ter zitting	Afdoeining na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Eind voorraad
Januari	72	70	64	6	0	39	34	5	29	2	1	0	0	17	14	4	0	0	1	103
Februari	103	72	70	2	0	37	33	4	30	1	5	0	4	4	6	13	0	1	3	138
Maart	138	59	59	0	1	33	33	0	52	2	5	0	0	10	9	6	1	0	0	164
1^e kwartaal	72	201	193	8	1	109	100	9	37	5	11	0	4	31	29	23	1	1	4	164
April	164	36	35	1	0	46	46	0	74	8	17	0	0	3	16	2	0	0	0	154
Mei	154	66	63	3	0	59	59	0	76	4	7	0	0	19	17	5	3	4	0	161
Juni	161	38	37	1	0	42	39	3	50	0	5	0	1	2	27	6	0	1	0	157
2^e kwartaal	164	140	135	5	0	147	144	3	67	12	29	0	1	24	60	13	3	5	0	157
Juli	157	31	31	0	0	47	46	1	86	1	17	0	2	7	16	2	1	0	1	141
Augustus	141	56	54	2	0	20	19	1	99	1	2	0	1	6	4	4	1	1	0	177
September	177	27	25	2	0	50	48	2	85	1	11	0	1	3	25	8	0	0	1	154
3^e kwartaal	157	114	110	4	0	117	113	4	90	3	30	0	4	16	45	14	2	1	2	154
Oktober	154	32	32	0	0	33	32	1	85	2	6	1	0	6	14	3	0	0	1	153
November	153	27	25	0	0	28	27	1	88	4	3	0	0	5	7	5	3	0	1	152
December	152	17	14	3	0	55	55	0	89	6	7	0	3	2	31	3	3	0	0	114
4^e kwartaal	154	76	73	3	0	116	114	2	87	12	16	1	3	13	52	11	6	0	2	114
Totaal	72	531	511	20	1	489	471	18	70	32	86	1	12	84	186	61	12	7	8	114

Managementoverzicht DCR – Vreemdelingenbewaring 2022

	Begin voorraad	Totaal instroom	Instream klacht	Instream grief	Grief naar klacht	Totaal uitstroom	Uitstroom klacht	Uitstroom grief	Doorlooptijd	Gegrond	Ongegrond	Deels gegrond	Overgedragen	Niet-ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddelen	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Eind voorraad
Januari	22	19	15	4	0	19	16	3	44	5	2	0	2	2	2	3	0	0	3	22
Februari	22	15	11	4	0	12	6	6	27	0	1	0	0	3	2	0	0	0	6	25
Maart	25	4	3	1	0	9	8	1	47	1	1	0	0	4	1	1	0	0	1	20
1^e kwartaal	22	38	29	9	0	40	30	10	39	6	4	0	2	9	5	4	0	0	10	20
April	20	2	2	0	0	7	6	1	41	0	3	0	0	0	2	1	0	0	1	20
Mei	15	3	2	1	0	8	7	1	77	0	0	0	0	2	5	0	0	0	1	15
Juni	10	7	7	0	0	4	4	0	72	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	10
2^e kwartaal	20	12	11	1	0	19	17	2	63	1	3	0	0	2	10	1	0	0	2	13
Juli	13	14	14	0	0	4	4	0	26	1	1	0	0	0	2	0	0	0	0	23
Augustus	23	21	20	1	0	14	14	0	43	0	1	0	0	3	6	4	0	0	0	30
September	30	20	19	1	0	16	15	1	16	0	0	0	3	1	7	5	0	0	0	34
3^e kwartaal	13	55	53	2	0	34	33	1	28	1	2	0	3	4	15	9	0	0	0	34
Oktober	34	14	13	1	0	14	12	2	57	0	0	0	2	5	4	1	0	0	2	34
November	34	27	14	13	0	17	17	0	150	1	6	0	1	1	7	0	0	0	0	44
December	44	76	67	9	0	48	28	20	43	1	6	0	4	11	11	2	0	0	13	72
4^e kwartaal	34	117	94	23	0	79	57	22	83	2	12	0	7	17	22	3	0	0	15	72
Totaal	22	222	187	35	0	172	137	35	54	10	21	0	12	32	52	17	0	0	27	72

Managementoverzicht DCR – HvB 2023

	Begin voorraad	Totaal instroom	Instream klacht	Instream grief	Grief naar klacht	Totaal uitstroom	Uitstroom klacht	Uitstroom grief	Doorlooptijd	Gegrond	Ongegrond	Deels gegrond	Overgedragen	Niet-ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddelen	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Eind voorraad
Januari	129	36	27	9	0	48	41	7	42	3	3	0	2	10	19	4	3	1	3	117
Februari	117	49	43	6	1	35	30	5	70	2	9	0	2	3	3	9	4	0	3	131
Maart	131	41	41	0	1	42	41	1	69	9	5	1	2	2	14	8	0	0	1	130
1^e kwartaal	129	126	111	15	2	125	112	13	60	14	17	1	6	15	36	21	7	1	7	130
April	130	64	57	7	0	25	24	1	71	5	7	0	1	2	3	5	2	0	0	169
Mei	169	29	28	1	1	46	43	3	159	2	11	0	1	12	18	2	0	0	0	152
Juni	152	36	34	2	1	34	33	1	74	5	9	0	0	1	15	4	0	0	0	154
2^e kwartaal	130	129	119	10	2	105	100	5	101	12	27	0	2	15	36	11	2	0	0	154
Juli	154	34	34	0	0	27	25	2	57	4	1	0	0	4	10	7	0	0	1	161
Augustus	161	24	21	3	0	36	31	5	96	4	10	0	1	2	12	5	0	0	2	149
September	149	49	48	1	0	49	47	2	61	8	10	0	0	0	16	12	2	0	1	149
3^e kwartaal	154	107	103	4	0	112	103	9	71	16	21	0	1	6	38	24	2	0	4	149
Oktober	149	51	49	2	0	35	33	2	143	1	2	0	0	4	19	6	2	1	0	165
November	165	28	26	2	0	39	38	1	126	0	4	0	0	4	21	9	0	0	1	154
December	154	33	26	7	0	33	31	2	69	2	2	0	1	0	16	10	0	0	2	154
4^e kwartaal	149	112	101	11	0	107	102	5	113	3	8	0	1	8	56	25	2	1	3	154
Totaal	129	474	434	40	4	449	417	32	86	45	73	1	10	44	166	81	13	2	14	154

Managementoverzicht DCR – HvB 2022

	Begin voorraad	Totaal instroom	Instream klacht	Instream grief	Grief naar klacht	Totaal uitstroom	Uitstroom klacht	Uitstroom grief	Doorlooptijd	Gegrond	Ongegrond	Deels gegrond	Overgedragen	Niet-ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddelen	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Eind voorraad
Januari	86	89	79	10	0	55	43	12	31	7	6	0	1	4	15	10	0	0	12	120
Februari	120	32	24	8	1	60	52	8	52	5	20	0	1	12	10	4	0	0	8	92
Maart	92	36	34	2	0	31	29	2	43	2	7	0	2	2	6	9	2	0	1	97
1^e kwartaal	86	157	137	20	1	146	124	22	42	14	33	0	4	18	31	23	2	0	21	97
April	97	18	18	0	0	57	5	2	54	3	10	1	1	1	28	7	5	0	1	58
Mei	58	88	86	2	0	24	23	1	68	0	4	0	2	2	11	2	2	0	1	122
Juni	122	49	47	2	0	36	33	3	50	6	4	0	2	2	6	12	2	0	2	135
2^e kwartaal	97	155	151	4	0	117	111	6	57	9	18	1	5	5	45	21	9	0	4	135
Juli	135	47	44	3	0	39	38	1	7	11	7	0	0	4	9	6	1	0	1	143
Augustus	143	62	59	3	0	56	52	4	75	9	11	0	1	11	11	8	1	0	4	149
September	149	30	25	55	0	52	50	2	77	1	19	2	1	8	12	5	4	0	0	127
3^e kwartaal	135	139	128	11	0	147	140	7	75	21	37	2	2	23	32	19	6	0	5	127
Oktober	127	57	40	17	0	5	48	7	83	6	11	0	1	7	15	7	4	0	4	129
November	129	40	34	6	0	70	51	19	79	4	7	0	5	1	26	8	5	0	14	99
December	99	108	102	6	0	78	75	3	41	8	11	0	4	4	22	29	0	0	0	129
4^e kwartaal	127	205	176	29	0	203	174	29	68	18	29	0	10	12	63	44	9	0	18	129
Totaal	86	656	592	64	1	613	549	64	60	62	117	3	21	58	171	107	26	0	48	129

Managementoverzicht DC Rotterdam, locatie Zeist (arr.) 2023

	Begin voorraad	Totaal instroom	Instream klacht	Instream grief	Grief naar klacht	Totaal uitstroom	Uitstroom klacht	Uitstroom grief	Doorlooptijd	Geground	Ongeground	Deels geground	Overgedragen	Niet-ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddelen	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Eind voorraad
Januari	0	11	11	0	0	0	0	0												11
Februari	11	9	8	1	0	2	1	1	13				1							18
Maart	18	3	3	0	0	4	4	0	52					2	2	1				17
1^e kwartaal	0	23	22	1	0	6	5	1	33				1	2	2	1				17
April	17	0	0	0	0	0	0	0												17
2^e kwartaal	17	0	0	0	0	0	0	0												17
Totaal	0	23	22	1	0	6	5	1	33				1	2	2	1				17

Begin januari 2024 is in alle nog openstaande klachten van de locatie Zeist uitspraak gedaan, na een speciale digitale Zeist-zitting in november 2023.